

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXII. Differentia 10. Secundùm Canones quivulneravit aliquem etiam in
dubio, non potest in sacris ordinibus ministrare,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

lesant lethalia, tenentur de occiso; alii
verò de vulneribus tantum, & hæc
communis omnium sententia est. Deni-
que si certi sint vulnerantes, & nescitur,
quæ vulnera à singulis eorum inflata
sint, tum si omnia lethalia sunt, pariter
omnes tenentur de occiso, si verò unum
tantum lethale, alia verò non lethalia,

pœnâ extraordinariâ Judicis arbitrio
punientur. Ita *Clarus, cum Didaco Covarr.*
in clem. Si furiosus, §. 2. Menochio de ar-
bitrar. Casu 362. Gomez. l. 3. c. 3. num. 36.
qui laudant veteres *Angelum Cynum, Gan-*
dinum, Alex. & similes. Nec recentio-
res dissentiunt.

CCXII.

DIFFERENTIA 10.

Secundum Canones qui vulneravit aliquem etiam in dubio, non potest in sa-
cris ordinibus ministrare, c. Ad audientiam 12. de homic. secundum le-
ges autem, cum dubitatur, an ex vulnere mors illata sit, non tene-
tur vulnerans de occiso, l. Huic scripturæ, §. Si servus,
ff. ad l. Aquil. Bartol. 123.

I. **P**resbyter N. aliquem de familia
sua corrigere volens, cingulum,
quo uti consueverat, ad verberandum
solvens, cui adhærens cultellus è vagina
prorumpens famulum in dorso aliquan-
tulum vulneravit. Vulneratus postea,
cum ex vulnere convaluisset, aliâ gravio-
ri in valetudine correptus è vita decessit.
Consultus de eo casu *Clemens III.* re-
spondit: Quia dubium est, utrum ex oc-
casionem vulneris decesserit, & tutior in
dubiis eligenda via est, injungendum
prædicto presbytero, ut in sacris ordi-
nibus non ministrat, sed pœnitentiâ per-
actâ minoribus ordinibus sit conten-
tus.

II. Unde colligitur *primò* illi, qui et-
iam dans operam relicta non adhibet
sufficientem diligentiam in agendo, im-
purari effectum, & damnum inde secu-
tum. Exemplum in *Judice præstat Me-*
noch. de arbitrar. Casu 341. qui parri læsæ

condemnatur, in quantum facere de-
buit, & per ignaviam aut imperitiam
neglexit. Idem in medico locum habet,
& omnibus, qui pretio conducti sunt
ad operandum, vel serviendum. *Less. c.*
7. dub. 7. Sylv. in v. Culpa, & Negligentia.
Debebat ergo presbyter famulum ver-
beraturus cultellum à vagina tollere, &
seponere. *Secundò* in dubiis, cum de sa-
lute animæ, vel evitandâ rerum lacra-
rum indignâ tractatione agitur, tutio-
rem in partem inclinandum esse, non a-
gendo, sed cessando, juxta *Caietani do-*
ctrinam in summa. V. Opinionis usus. In
operandis non licet opinionem cujus-
cunque assumere, ut *Regulam operis;*
quoniam eo ipso, quod operatio regu-
landa committitur opinioni, commit-
titur regulæ ambiguae, quia opinio o-
mnis ambigua est, utpote cum formi-
dine alterius partis. *Sic S. Thom. quodl.*
7. q. 13. habenti plura beneficia in du-
bio

bio relinquenda esse suadet: alias peccaturum, magis amando beneficium temporale, quam propriam salutem. Eandem ob causam presbyter, de quo haftenus, jubetur ab administratione majorum ordinum abstinere, quia per id à periculo peccandi remotior est. *V. Navarr. c. 27. n. 219. Silv. v. Homicidium l. x. §. 6. ubi similes casus examinat. Azor. Part. 1. l. 2. c. 16.*

III. Aliud fori civilis ac profani iudicium est, nec quia in alia materia & sine exercetur, eadem cum ecclesiastico cautelâ indiget. Illum ergo, qui vulneraverit quempiam, licet morte postmodum ex ruina, vel alio casu secuta, non reum mortis, sed vulnerationis pro-

nuntiat, ut videre licet in *l. cir. Huius scripturae*. Pro declaratione tres casus *Cepolla distinguit Consil. 61.* Aut constat vulnus per se mortiferum esse, & sine dubio vulnerans de occiso tenetur: aut constat per se mortiferum non esse, sed ex causa superveniente, puta, febris mortem attulit, & non tenetur. Aut denique in dubio sumus, & dicendum, non teneri, nisi de vulnere: quia in dubio non praesumitur occidisse, sed mortem aliunde illatam, *l. Favorabiliores, ff. de Reg. Jur. l. Interpretatione, ff. de pan. Consentietiam Andr. Gaill. l. 2. Obs. III. n. 11. Barbosa in c. Si quatuor 23. q. 2.*

CCXIII.

DIFFERENTIA II.

Iure Canonico servus non tenetur praeferre charitatem domini sui charitati propriae, c. humanum. Dist. 1. iure civili secus est: l. 1. §. eod. autem tecto, ff. ad S. C. Silanianum. Galvaous 45. Decianus l. 2.

c. 19. n. 11.

I. **O**Rdo charitatis ex praescripto juris naturalis est, ut 1. quisque Deum diligat, plus, quam proximum & seipsum, & super omnia. 2. ut diligat seipsum, corpus, & res suas magis, quam proximum suum, & illius res. 3. proximum plus, quam proprium corpus, seu propriam vitam, quoad salutem animæ. 4. magis meliores & conjunctiores nobis, & hoc quoad speciem dilectionis, ut scilicet majus bonum velimus magis Deo conjunctis: quantum verò ad dilectionis intensiorem, & extensionem converso: quia inten-

siori affectu, & pluribus rationibus conjunctiores nobis volumus bonum minus, quos amamus, non solum amicitia charitatis, sed etiam sanguinis, vel civiliter, & hujusmodi. Possimus tamen optare, ut nobis conjunctiores sint aliis meliores. 5. inter conjunctos nobis plus amamus consanguineos in iis, quæ ad naturam spectant, quam concives. 6. Simpliciter magis parentes, quam filios: & è converso in quibusdam angelus, & Silvester in v. *Charitas*. Vnde patet servum non teneri, quoad animæ & corporis sui salutem magis domini

n um